

Айн Ренд

АТЛАНТ РОЗПРАВИВ ПЛЕЧІ

Частина третя

А є А

КИЇВ – 2015

ЗМІСТ

Розділ I:	
АТЛАНТ	6
Розділ II:	
УТОПІЯ ЖАДОВИ	74
Розділ III:	
АНТИЖАДОБА	159
Розділ IV:	
АНТИЖИТТЯ	223
Розділ V:	
СТОРОЖ БРАТОВІ СВОЄМУ	282
Розділ VI:	
КОНЦЕРТ ВИЗВОЛЕННЯ	356
Розділ VII:	
«ГОВОРИТЬ ДЖОН ГОЛТ»	404
Розділ VIII:	
ЕГОЇСТ	499
Розділ IX:	
ГЕНЕРАТОР	567
Розділ X:	
В ІМ'Я ВСЬОГО НАЙКРАЩОГО В НАС	593

Розділ I

АТЛАНТ

Розплющивши очі, вона побачила зелене листя, залите сонячним сяйвом, і обличчя чоловіка. Дагні подумала: «Я знаю, що це таке». Це був світ, про який вона мріяла в шістнадцять років — і ось тепер її мрія збулась. І цей світ виявився такий простий, такий звичайний, що її почуття скидалися на благословення, розлите у Всесвіті у формі трьох слів: «Та звісно ж!»

Дагні зазирала в обличчя чоловіка, який стояв біля неї навколішках, усвідомлюючи, що протягом усіх пережитих років саме за таке видовище вона була готова віддати своє життя: обличчя без жодної тіні болю, страху чи провини. В розрізі його рота прочитувалася гордість, ба більше — здавалося, ця гордість є джерелом чогось, чим він пишається ще дужче. Його кутасті вилиці наштотували їй на думку про зарозумілість, бундючність, чваньковитість, проте обличчя не мало в собі жодної з цих рис, маючи натомість їхню загальну суму: вираз спокійної рішучості й упевненості, безжалісної невинності, яка не шукає прощення і не дає його. Це обличчя не мало чого приховувати, не мало від чого ховатися, не боялося ні того, що побачить колись, ні вже побаченого, тому насамперед вона вловила гостру проникливість його погляду; він дивився так, ніби цей дар був його найулюбленішим інструментом, а його вправління — нескінченною приємною пригодою, ніби очі додавали власне йому і всьому світові набавної цінності: йому — за здатність дивитись, а світові — за те, що він був вартим пристрасного розглядання. На якусь мить їй здалося, що вона перебуває в присутності істоти, яка втілює чисту свідомість, — і водночас ніколи ще Дагні так гостро не відчувала поруч чоловічого тіла. Світла тканина сорочки не приховувала, а підкреслювала статуру, шкіра була позолочена засмагою, тіло справляло враження міцного та худорлявого, пружного й сильного, наче точно і чітко вилитого з металу — з якогось тьмяного металу, з ледве вловним полиском, схожого на алюмінієво-мідний сплав: такою була барва його шкіри, яка переходила в каштановий колір волосся; пасма вільно спадали, переливаючись на сонці різними відтінками, від коричневого до золотого, доповнюючись кольором очей — мовби

одна частина лиття не потьмянішала, а залишилась яскравою і лискучою: глибоке темно-зелене світло, як спалахи на металі.

Чоловік дивився на неї згори вниз, і в нього на обличчі проступав легкий натяк на усмішку: це скидалося не так на емоцію відкриття, як на споглядання чогось знайомого, — наче він дивився на давно очікуване, у чому ніколи не сумнівався.

«Отакий він, мій світ, — подумалося Дагні, — саме такі повинні бути люди, так мусять вони зустрічати своє існування, а все решта, тривалі роки потворності й боротьби, — це лише чийсь безсенсовий жарт». Вона по-змовницькому всміхнулася до нього — полегшено, звільнено, променисто збиткуючись з усього, що ніколи знову не вважатиме важливим. У відповідь він точнісінько повторив її усмішку, наче відчував те саме, що й вона, і добре знав її думки.

— Не слід було все оте сприймати всерйоз, правда? — прошепотіла вона.

— Ні, не слід було.

І раптом до неї цілком повернулась свідомість: Дагні зрозуміла, що вона й близько не знає цього чоловіка.

Спробувала було відсахнутись, але спромоглась лише на кволий порух голови, прошарудівши волоссям по траві. Потім спробувала підвестись.

Постріл болю пронизав спину і притиснув її до землі.

— Не ворухіться, міс Таггарт. Ви поранені.

— Ви мене знаєте? — її голос пролунав безособово й різко.

— Я знаю вас уже багато років.

— А я вас знаю?

— Так, думаю, знаєте.

— Як вас звати?

— Джон Голт.

Вона дивилася на нього, не ворущачись.

— Чому ви злякалися? — запитав він.

— Бо я вам повірила.

Він усміхнувся, немовби вловив усю глибину сенсу, який вона вклала в його ім'я. Усмішка поєднувала прийняття виклику супротивника й утіху, якої дорослому завдає самообман дитини.

Дагні почувалася так, ніби отямилася після аварії, що приголомшила її дужче за падіння літака. Зараз вона не здатна

була позбирати докупи всіх деталей, не могла пригадати те, що вона знала про його ім'я, — лише, що це ім'я означало темний вакуум, який доведеться поволі заповнити. Але не зараз: присутність цього чоловіка надто засліплювала її, як засліплює світло прожектора, не даючи розгледіти те, що ховається в навколишній темряві.

— Це вас я переслідувала? — запитала Дагні.

— Так.

Дагні повільно роззирнулася. Вона лежала на траві посеред поля біля підніжжя гранітної скелі, що спускалась додолу з блакитного неба, з височини кількох тисяч кілометрів. Простір із протилежного краю поля, що простягався до віддаленої стіни гір, схожої на підкову, ховався за скелями, соснами, за мерехтливим листям беріз. Літак Дагні не розбився. Він лежав черевом на траві за кілька метрів від них. Ніде не видно було жодного іншого літака, як і будівель чи будь-яких ознак людського життя.

— Що це за долина? — поцікавилася Дагні.

Чоловік усміхнувся.

— Термінал Таггарта.

— Ви про що?

— Невдовзі довідаєтеся.

Невиразний імпульс, наче реакція на суперника, змусив її перевірити, скільки сили в неї залишилося. Вона могла ворухити руками й ногами; могла підвести голову; коли вдихала глибоко, відчувала пронизливий біль; панчохою точилася додолу цівка крові.

— Звідси можна вибратися? — запитала вона.

Його голос лунав серйозно, але металево-зелені очі сяйнули усмішкою:

— Взагалі-то — ні. Хоча тимчасово — цілком.

Вона поворухнулася, намагаючись устати. Чоловік зігнувся, щоб підняти її, але вона напружилася і різким раптовим ривком вислизнула з його обіймів, силкуючись встати.

— Думаю, я можу... — почала говорити вона і тут же впала на нього, щойно її стопи сперлися на землю: кісточку, яка не погоджувалась її тримати, пронизав гострий біль.

Чоловік узяв Дагні за руки і всміхнувся.

— Ні, не можете, міс Таггарт, — сказав він і рушив полем.

Дагні обійняла його і завмерла, схиливши голову чоловікові на плече, і думала: лише на короткий час, поки це триває, цілком нормально отак цілковито здатися, забути геть про все і дозволити собі відчувати... Коли їй уже випадало таке переживати? — подумала вона. Якоїсь миті у неї в голові крутилися ці слова, але тепер вона вже не могла їх пригадати. Якимось їй доводилось уже спізнати це відчуття остаточної, досягнутої, безсумнівної певності. Однак незнаний досі був присмак захищеності, відчуття того, що приймати цей захист — правильно, що правильно йому піддатися, бо це конкретне відчуття безпеки означало захист не від майбутнього, а від минулого, не захист від участі в битві, а перемога в ній, захист, отриманий не завдяки її слабкості, а завдяки силі... Надзвичайно чітко відчуваючи тиск його рук на своєму тілі, милуючись золотими й мідними пасмами його волосся, тінями вій на обличчі лише за кілька сантиметрів від її лица, Дагні вловила несформоване до кінця запитання: «Захищена — від чого?.. Адже ворог — це він... Хіба ні?»

Чому?.. Цього вона не знала, та й не могла зараз про це думати. Їй не вірилося, що якихось кілька годин тому її захоплювали мета й мотив. Отож, вона пережила це вдруге.

— А ви знали, що я вас переслідую? — запитала вона.

— Ні.

— Де ваш літак?

— На посадковому майданчику.

— А де посадковий майданчик?

— З протилежного боку долини.

— Коли я дивилась униз, то не бачила в цій долині жодного посадкового майданчика. Та й луки не було. Звідки вона тут узялась?

Він поглянув на небо.

— Придивіться пильніше. Бачите там що-небудь?

Вона задерла голову і окинула поглядом небо, але не побачила нічого, крім мирної ранкової блакиті. За мить Дагні вирізнила кілька ледь помітних смужок мерехтливого повітря.

— Теплові хвилі, — сказала вона.

— Переломлені промені, — мовив чоловік. — Дно долини, яке ви бачили — це вершини гір на висоті двох з половиною тисяч кілометрів, за вісім кілометрів звідси.

— Е... Що?

— Вершина гори, що її жоден пілот ніколи не обрав би для приземлення. Те, що ви бачили, — це відображення, спроектоване на цю долину.

— Але — як?

— Так само, як міраж у пустелі: переломлене завдяки нагрітому повітрю зображення.

— Яким чином?

— Завдяки променевому екрану, що мав би захищати геть від усього, — але не спрацював, коли зіткнувся з вашою хоробрістю.

— Про що це ви?

— Ніколи не міг подумати, що хтось намагатиметься приземлитись із висоти двохсот метрів над землею. Ви ударились об променевий екран. Деякі з променів виводять із ладу магнітні двигуни. Що ж, ви двічі дали мені жару, бо мене ще й ніхто ніколи не переслідував.

— Навіщо вам той екран?

— Тому що ця місцевість — приватна власність, яка такою і має залишитися.

— Що ж це за місцевість?

— Оскільки ви вже тут, я вам усе покажу, міс Таггарт. А на запитання відповім, коли ви все побачите.

Дагні мовчала. Вона зауважила, що запитує про що завгодно, крім нього самого. Так, наче цей чоловік становив єдине ціле, яке вона змогла охопити з першого ж погляду, абсолютно, що не надається до спрощення, аксіомою, яку неможливо пояснити, — наче вона знала про нього геть усе шляхом безпосереднього сприйняття, а далі на неї чекав процес ідентифікації свого знання.

Він ніс її донизу вузькою стежкою, що звивалася до самого дна долини. На навколишніх схилах непорушно і прямо, з чоловічою лаконічністю височіли темні піраміди, схожі на скульптури, яким надали первинної форми; вони дисонували зі складним жіночним мереживом березового листа, що якимось аж надмірно деталізовано тріпотіло на сонці.

Сонячне проміння пробивалося крізь крони і занурювалось у його волосся, ковзало їхніми обличчями. Дагні не могла розгледіти, що ж там далі, за поворотом стежки.

Вона й далі роздивлялася чоловікове обличчя. Він дивився на неї вряди-годи. Спершу вона навіть відвела погляд, наче він упіймав її на чомусь забороненому.

Згодом, ніби перейнявши це від нього, вона перестала відводити очі; хоч коли б він на неї глянув — розуміла, що він знає про її почуття і не ховає від неї значення свого погляду.

Дагні відчувала, що мовчазне зізнання цього чоловіка мало ту ж природу, що і його мовчання. Він тримав її не так відсторонено, як чоловік мав би нести поранену жінку. Це були обійми, хоч на них начебто й натяку не було; Дагні відчувала їх лише завдяки певності, що все його тіло мало цілком осмислений контакт із її тілом.

Звук водоспаду вона почула ще до того, як побачила тендітне пасмо, що розсипалося в польоті на ламані стрічки саява, спадаючи додолу виступами скелі. Звучання води долинуло до Дагні крізь примарну пульсацію в її свідомості, слабкий ритм, не гучніший за нав'язливий спогад, однак вони проминули водоспад, а внутрішній ритм залишився. Дагні прислухалася до шуму води, проте той інший звук ставав дедалі чіткіший і голосніший, він лунав не у неї всередині, а звідкілясь із гущавини листя. Стежка завернула, і крізь раптовий просвіток Дагні побачила внизу, на виступі скелі, будиночок; на підвіконні відчиненого вікна танцював сонячний зайчик. Тієї ж миті, коли вона зрозуміла, який саме досвід змусив її колись цілком віддатися теперішній миті — а це сталось того вечора, на запилюженому сидінні «Комети», коли Дагні вперше почула тему з «П'ятого концерту» Гейлі, — вона вже знала, що це саме він лунає і зараз, чула, як мелодія відривається від клавіш піаніно чистими, різкими акордами, породженими чийось потужним і впевненим доторком.

Вона вистрелила цим запитанням просто йому в обличчя, ніби прагнула підловити:

— Це ж «П'ятий концерт» Річарда Гейлі, правда?

— Так.

— Коли він його написав?

— Чому б вам не запитати про це особисто в нього?

— А він тут?

— Це він грає. Це його будинок.

— Ох!

— Ви зустрінетесь із ним пізніше. Гейлі буде радий з вами поспілкуватися. Він знає, що його записи — єдина музика, яку ви любите слухати вечорами на самоті.

— Звідки він це знає?

— Від мене.

Вираз її обличчя уособлював запитання, яке мало б почина-
тися словами: «Якого біса..?» — але тоді вона побачила його очі й
засміялась; її сміх озвучив сенс його погляду.

Не можна зараз ні про що запитувати, подумала Дагні, не
можна сумніватися, тільки не тепер, коли музика тріумфально
здіймається крізь листя, просочене сонячним світлом, музика
звільнення, музика порятунку, виконана саме так, як і належа-
ло, у спосіб, якого прагнула її свідомість, приколисана гойдан-
ням полиці у потязі під нерівне постукування коліс. Саме таку
картину малювали їй ці звуки того вечора: цю долину, це ран-
кове сонце і... Дагні судомно набрала повітря, тому що стежка
знову завершила, і з висоти схилу відкрилася панорама міста,
розташованого на дні долини.

Це було не зовсім місто, а лише скупчення будинків, без-
системно розкиданих на самому дні долини і вище, на підніжжі
гір, що здіймалися над дахами, оточуючи їх стрімким, непрохід-
ним колом.

Будинки — нові, невеликі — мали лаконічні квадратні обри-
си; шиби виблискували в широких вікнах. Звіддала виднілися
вищі споруди, легкі кільця диму над якими свідчили, що це про-
мисловий район. Але дещо ближче до Дагні, на тонкій гранітній
колоні, що височіла на схилі, трохи нижче рівня її очей, засліп-
люючи сяйвом та відволікаючи від усього решти, стояв метро-
вий знак долара, вилитий з чистого золота. Він висів у просторі
над містом, наче герб, фірмовий знак, маяк, — і ловив сонячні
промені, мов якийсь передавач енергії, відсилаючи це осяйне
благословення горизонтальними смугами у повітря над дахами.

— Що це? — видихнула Дагні, вказуючи на знак.

— О, це особистий жарт Франциско.

— Якого... Франциско? — прошепотіла вона, знаючи відпо-
відь.

— Франциско д'Анконії.

— Він теж тут?

— Прибуде з дня на день.

— Що ви маєте на думці, кажучи про жарт?

— Він подарував цей знак власникові цього місця на річни-
цю. А потім ми всі прийняли його за нашу виняткову емблему.
Ідея нам сподобалася.

— Власник цього місця — не ви?

— Я? Ні, — він поглянув додолу, на підніжжя схилу і додав, вказуючи в тому напрямку:

— Власник отам, саме приїхав.

У кінці ґрунтової дороги зупинилася машина. Двоє чоловіків швидко йшли стежкою. Дагні не вдавалося розгледіти їхніх облич. Один із них був тонкий і високий, другий — нижчий і м'язистіший. Вона втратила їх із поля зору десь на поворотах стежки, тим часом незнайомиць, і далі несучи Дагні на руках, рушив їм назустріч.

Вона побачила їх за кілька метрів, щойно чоловіки випірнули з-за скелі. Приголомшена несподіваністю колізії, Дагні дивилася на їхні обличчя.

— Чорт би мене вхопив! — не зводячи з неї погляду, мовив м'язистий чоловік. Дагні його не знала.

Сама ж вона дивилася на високу, показну постать його попутника: то був Г'ю Акстон.

Саме він заговорив перший, привітально всміхнувшись і люб'язно їй уклонившись.

— Міс Таггарт, я вперше помилився. Кажучи вам, що ви ніколи не зможете його знайти, я й припустити не міг, що за нашої наступної зустрічі побачу вас у нього на руках.

— У кого на руках?

— Як у кого — у винахідника двигуна.

Дагні зойкнула і заплющила очі. Цю логічну ниточку вона повинна була усвідомити. За мить вона поглянула на Голта. Він усміхався — по-родинному, іронічно, ніби добре знав, що ця мить для неї означає.

— Отримали б ви сповна, якби скрутили собі в'язи! — гаркнув м'язистий чоловік, виявляючи своїм гнівом турботу, майже прихильність. — Таке утнути! І це особа, яку тут з такою охотою готові були прийняти, якби вона постукала у двері!

— Міс Таггарт, чи можу я представити вам Мідаса Маллігана? — запитав Голт.

— Ох, — ослаблено зронила вона і засміялась. Дагні не мала більше сил дивуватися. — Скажіть, я загинула і опинилася в якомусь іншому вимірі?

— Це справді інший вимір, — мовив Голт. — Але якщо вже зайшлося про загибель, то чи не видається вам, що все сталося саме навпаки?

— О так, — прошепотіла вона, — так...

І всміхнулась до Маллігана:

— А де у вас вхідні двері?

— Отут, — відповів він, вказуючи собі на чоло.

— Я загубила ключ, — дуже просто мовила Дагні, без жодного обурення. — Я щойно загубила всі ключі.

— Ви їх знайдете. Але що, в біса, ви робили на тому літаку?

— Переслідувала.

— Його? — Малліган вказав на Голта.

— Так.

— Вам пощастило, що ви жива! Ви серйозно поранилися?

— Не думаю.

— Вам доведеться відповісти на кілька запитань, перш ніж вас підрихтують, — він грубо розвернувся, рушивши до машини, а потім знову поглянув на Голта. — І що ми тепер робитимемо? Є дещо, чого ми не передбачали: перший штрейкбрехер.

— Перший... що? — перепитала вона.

— Не зважайте, — сказав Малліган і подивився на Голта. — Що робитимемо?

— Це мій клопіт, — відповів Голт. — Я за це відповідатиму. А ви візьміть Квентіна Деніелза.

— З ним немає жодних проблем. Його тільки треба ознайомити з місцевістю. Здається, все решту він знає.

— Так. Він довів завдання майже до кінця практично самотужки, — Голт зауважив, що вона дивиться на нього вражено, і сказав:

— Є дещо, за що я повинен вам подякувати, міс Таггарт: ви зробили мені комплімент, обравши за дублера Квентіна Деніелза. Він цілком гідний цієї ролі.

— Де він? — запитала вона. — Ви розкажете мені, що сталося?

— Мідас зустрів нас на посадковому полі, довів мене додому, а Деніелза забрав із собою. Я збирався приєднатися до них під час сніданку, але побачив ваш літак, що кружляє над пасовищем і от-от впаде. Я виявився найближче до місця пригоди.

— Ми дісталися так швидко, як тільки змогли, — мовив Малліган. — Я думав, що пілот того літака цілком заслуговує на

смерть. Я й мріяти не міг, що там — одна з двох осіб у цілому світі, для яких я зробив би виняток.

— І хто ж інша особа? — запитала Дагні.

— Генк Ріарден.

Вона здригнулася. Ці слова були схожі на далекий поштовх.

Дагні подумала, чому це їй здалось, начебто Голт пильно поглянув на неї, і чому побачила в його обличчі якусь раптову зміну — занадто швидко, щоб можна було її означити.

Товариство наблизилось до машини. Це був «гаммонд» з відкидним верхом, одна з найдорожчих моделей, — не найновіший, але чистий і лискучий, старанно доглянутий. Голт обережно поклав Дагні на заднє сидіння, притримуючи зігнутою рукою. Іноді вона відчувала гострий біль, але не бажала гаяти на це часу. Вона дивилася на віддалені будинки міста, коли Малліган натиснув на стартер і машина рушила вперед повз знак долара, золотистий промінь з якого засліпив Дагні й ковзнув її чолом.

— Хто власник цього місця? — запитала вона.

— Я, — відповів Малліган.

— А він хто? — Дагні вказала на Голта.

Малліган засміявся.

— Він просто тут працює.

— А ви, докторе Акстон? — запитала вона.

Той глипнув на Голта.

— Я один із двох його батьків, міс Таггарт. Той, хто його не зрадив.

— Ох! — вигукнула вона, коли ще одна ланка стала на місце. — То ви — третій учень?

— Так і є.

— Другий помічник бухгалтера! — раптом простогнала Дагні, пригадавши ще дещо.

— А це що?

— Так назвав його доктор Стадлер. Ось ким став, на думку доктора Стадлера, його третій учень.

— Він мене переоцінив, — сказав Голт. — Я обіймаю набагато нижчу посаду за шкалою його стандартів і його світу.

Машина звернула на доріжку, яка вела до самотнього будинку, що височів на гірському кряжі над долиною. Дагні побачила попереду чоловіка, який квапився у напрямку міста. Він був одягнений у синій джинсовий комбінезон, а в руках ніс коробку

для сніданку. У його швидких і різких рухах було щось невловно знайоме. Коли машина проминула його, Дагні вдалося кинути погляд на чоловікове обличчя, після чого вона сіпнулася назад, а вигук перетворився на крик, так боляче їй було рухатись і такого шоку завдало побачене:

— О, зупиніться! Стоп! Не дайте йому піти геть!

Це був Елліс Ваятт.

Чоловіки засміялись, але Малліган зупинив машину.

— Ох, — ослаблено мовила Дагні, наче перепрошуючи, усвідомивши, що звідси Ваятт зникнути не міг.

Тим часом Ваятт уже біг до них: він теж її упізнав. Коли він ухопився за край машини, Дагні побачила його обличчя і молоду, сповнену тріумфу усмішку, яку раніше помічала всього лише раз: на платформі вузлової станції Ваятта.

— Дагні! Нарешті — і ви теж? Одна з нас?

— Ні, — сказав Голт. — Міс Таггарт зазнала аварії.

— Що?

— Літак міс Таггарт розбився. Ви не бачили?

— Розбився? Тут?

— Так.

— Я чув звук літака, але... — його збентеження перейшло у сповнену жалю, здивовану і товариську усмішку. — Розумію. Чорт, Дагні, це так безглуздо!

Дагні безпорадно дивилася на нього, нездатна об'єднати минуле з теперішнім. І так само безпорадно, як звертається людина вві сні до мертвого друга, з жалем промовляючи слова, не сказані за життя, промовила, пригадавши телефонний дзвінок, на який ніхто не відповів два роки тому:

— Я... намагалась із вами зв'язатися.

Він ніжно всміхнувся.

— Ми теж намагались із вами зв'язатись іще відтоді, Дагні... Побачимось увечері. Не хвилюйтесь, я не зникну. І не думаю, що зникнете ви.

Він усім помахав і рушив далі, розгойдуючи своєю коробкою для сніданку. Коли Малліган завів машину, Дагні підвела очі й побачила, що Голт уважно за нею спостерігає. Її обличчя посуворішало, наче вона визнала весь пережитий біль і тепер намагалася захиститись від імовірного вдоволення, яке він міг відчути від цього.

— Добре, — сказала Дагні, — я вже розумію, свідком якого приголомшливого шоу ви хочете мене зробити.

Але на його обличчі не було ні жорстокості, ні жалю — тільки спокійне усвідомлення справедливості.

— Наше перше тутешнє правило, міс Таггарт, полягає у тому, що кожен мусить дивитися на все власними очима, — відповів він.

Машина зупинилася навпроти будинку, що стояв на певній відстані від решти. Це була будівля з грубих гранітних блоків, а більша частина передньої стіни складалася зі скляних шиб.

— Я викличу лікаря, — сказав Малліган, від'їжджаючи, а Голт тим часом поніс її стежкою до будинку.

— Це ваш будинок? — запитала Дагні.

— Мій, — відповів він, штовхаючи двері.

Переступив поріг і заніс її до осяйного простору вітальні, покресленого стрілами сонячного світла, націленими у стіни з полірованих соснових дошок. Дагні побачила меблі ручної роботи, оголені крокви на стелі, арковий перехід до кухні з грубими полицями, непокритим дерев'яним столом і вражаючою блискучою хромованою поверхнею електричної плити. Місце вирізнялося примітивною простотою хатинки колоніста, тут було тільки найнеобхідніше, але це був надзвичайно сучасний мінімалізм.

Він проніс її крізь сонячні промені й поклав на ліжко у невеличкій кімнаті для гостей. Дагні зауважила відчинене над косими кам'яними сходами вікно і сосни, що стриміли у височінь, а ще — крихітні рисочки, схожі на вирізьблені на дерев'яних стінах написи: кілька розкиданих ліній, накреслених, здавалося, різними особами; розібрати слів їй не вдалося. Дагні поглянула на інші напіввідчинені двері — вони вели до його спальні.

— Я тут як гостя чи як полонянка? — запитала вона.

— Вибір за вами, міс Таггарт.

— Я не можу вибирати, маючи справу з незнайомцем.

— Це ж не так. Хіба ви не назвали на мою честь залізничну гілку?

— Ох!.. Справді... — ще одна ланка ланцюжка стала на місце. — Так, я...

Дагні дивилася на цю високу постать із вигорілим на сонці волоссям, стримуваною усмішкою і безжально проникливим